

MANDEFAL

IDA NYEGÅRD ESPERSEN

ida.n.espersen@jp.dk

I tirsdays udsendte TV 2 en pressemeddelelse om, at stationens nyhedsdirektør, Michael Dyrby, ønskede at fratæde sin stilling. Den slags pressemeddelelser er som regel en triviell opvisning i diplomatiske vendinger om, at man takker for et godt og givtigt samarbejde, men nu søger nye udfordringer. Denne pressemeddelelse var anderledes, teksten blev udsendt klokken 10 og blev straks citeret i samtlige nationale nyhedsmedier. Internettet har ingen respekt for chefer: Allerede klokken 12.45 var pressemeddelelsens prekære detaljer blevet tilføjet på Michael Dyrbys Wikipedia-profil, som indtil klokken 12.44, 10. november 2015 havde været en oplistning af en glørværdig karriere. Følgende citat fra pressemeddelelsen fylder nu en tredjedel af Michael Dyrbys Wikipedia-profil:

»Jeg har for nylig haft en kortvarig affære. I den anledning har jeg truffet nogle hensynsløse og forkerte beslutninger, der har sat mig i en sårbar position. Det kan man ikke som nyhedsdirektør. I forbindelse med affæren har der været udvekslet kompromiterende materiale. Det er beskyttet af lov om privatlivets fred, men kan udnyttes. Jeg har ikke været udsat for afpresning, men materialets tilstedeværelse er nok.«

Nyhedsdirektøren havde haft en affære ved siden af sit ægteskab og havde ikke ladet mobiltelefonens kamera blive i lommen.

Michael Dyrbys utroskab er blot endnu et eksempel på en mands fald fra magten, når den seksuelle drift tager over.

Den tidligere nobelprisvinder i litteratur Isaac Bashevis Singer sagde: »Sex kan gøre selv de største, stærkeste og mest magtfulde

Magt og affærer

Længst til venstre: **Silvio Berlusconi** plejede seksuel omgang med en 17-årig natklubdanserinde.

Politikeren **Jeppe Kofod** nedlagde en 15-årig pige.

Kong Carl Gustaf af Sverige indlod sig på romantisk kontakt med sangerinden fra Army of Lovers.

Tidligere chef for Den Internationale Valutafond **Dominiq Strauss-Kahn** måtte punktere drømmen om at blive fransk præsident, efter at han deltog i sexfester med prostituerede kvinder og blev anklaget for rufferi, han afviste rufferi, men udtalte: »Jeg har tydeligvis en seksuallyst, som er lidt grovere end den, andre mænd har».

Golfspilleren **Tiger Woods** holdt pause fra golf i 2009, efter at han var blevet afsløret i omfattende utroskab.

CIA-chef **David Petraeus** måtte trække sig fra sin stilling, da han blev afsløret i en affære med forfatteren til hans selvbiografi.

Frankrigs præsident, **François Hollande**, holder hovedet oven vande efter utroskab.

Bill Clinton kender I. Og længst til højre har I **Michael Dyrby**.

mænd til pattebørn.« Om end udsagnet er poppet, er det ikke uafviseligt. I både 2011 og 2015 beskrev videnskabelige studier fra Tilburg University og University of Cologne, at magtfulde mennesker er mere tilbøjelige til utroskab.

Inden blikket rettes mod årsagerne til den tilbøjelighed, skal det vendes ud mod resten af samfundet, for her er der sket noget.

Magthierarkiet er nedbrudt

Michael Dyrby har ikke gjort noget som helst strafferetligt forkert, men han måtte foregribe kritik og en fyring med en opsigelse, for magtfulde menneskers ret til at skeje ud er mindre i 2015 end for 30 år siden, mener filosof Anders Fogh Jensen.

Hierarkierne i det danske samfund er blevet lagt ned, siger han. Tidligere var det tilfældigt, at autoriteter opførte sig magtfuldt. Det var i orden, at der var forskel på folk. I dag er selv kronprins Frederik nødt til at undskylde for magtfuldkommen adfærd, når hans livvagt kører over en Storebæltsbro, som er lukket for resten af befolkningen.

»Førhen havde den enkelte leder magt over masserne, i dag har masserne magt over den enkelte leder,« siger Anders Fogh Jensen.

Mennesker har altid haft affærer – daværende statsminister Jens Otto Krag havde talrige affærer, men hans adfærd blev set på med mildere øjne af presse og samfund. Affærene blev ikke betragtet som et problem for hans virke som statsminister.

»I dag har masserne i højere grad kastret magtmændene. Befolkningen regule-

Vi kræver, at magtfulde mennesker kan være risikovillige, beslutningskraftige og kyniske i deres arbejde, men vi accepterer ikke, at de er kyniske og risikovillige i deres personlige og seksuelle liv.

Anders Fogh Jensen, filosof

Liderlighed: I tirsdags fratrådte TV 2's nyhedsdirektør sin stilling på grund af en affære. Magtfulde mennesker er mere tilbøjelige til utroskab. Men den adfærd er ikke længere tilladelig i Danmark, befolkningen kastrer magtfulde syndere med det stærkeste våben: moralisme.

rer magten gennem moralisme. Vi har et meget større krav om korrekthed og puritanisme i dag,« siger Anders Fogh Jensen.

Bunga bunga-fester

I nogle lande trumfer potens nypuritanisme. En i danske øjne utro dumrian uden selvkontrol kan med lidt held blive betragtet som farverig eller libertiner på udenlandsk jord. I Italien kunne daværende premierminister Silvio Berlusconi f.eks. tillade sig at holde sexfester, såkaldte bunga bunga-fester, og i Frankrig kan præsident François Hollande stadig være præsident på trods af utroskab. Modsat gik det eksempelvis for den socialdemokratiske politiker Jeppe Kofod i 2008, han trak sig fra sine ordførerposter efter at have plejet seksuel omgang med en 15-årig kursist på Esbjerg Højskole, hvor Socialdemokratiets ungdomsorganisation holdt konference.

Lektor i mandeforskning på RUC Kenneth Reinicke siger: »Vi bedømmer den slags adfærd kulturelt forskelligt. I et land som Italien er der generelt mere machodyrkelse, og de gamle maskuline dyder har højere status.«

Den russiske præsident Vladimir Putin ynder at blive afbilledet i bar overkrop til hest, i bar overkrop på jagt og i bar overkrop på fisketur. I Danmark ville det ikke være en velanset maskulin markør, hvis statsminister Lars Løkke Rasmussen red rundt på hest i bar overkrop og militærbuks. Og hvor Putins forgænger, Boris Jeltsin, slap af sted med at bryde ud i vild fuldskabsdans offentligt, bliver kombinationen af Lars Løkke Rasmussen og fadøl betragtet som en svaghed og i øvrigt anset for at være et

offentligt anliggende, siger Anders Fogh Jensen, igen med henvisning til en voksne dansk korrekthetskultur.

Magtmennesker er risikovillige

Nu til forskningen: Magtfulde mennesker har større tilbøjelighed til at have affærer. Det påviste og publicerede et hollandsk forskerhold i 2011 i magasinet Psychological Science. Forskerholdet konkluderede, at magtfulde mennesker har stor selvtilid og tendens til at se sig selv som uovervindelige og tendens til kynisme i omgang med andre mennesker. Forskningen viste, at værdierne kynisme og uovervindelighed ikke kun isolerer sig til det professionelle liv, men også kan sive ind i privatlivet. Det er en forudsætning for lederskab, at man besidder en vis grad af kynisme. En statsmand må ikke undlade at gå i krig, fordi han bliver ked af at tænke på, at unge mennesker risikerer at miste livet på en slagmark.

Filosof Anders Fogh Jensen synes, det peger på et spøjst paradoks: »Vi kræver, at magtfulde mennesker kan være risikovillige, beslutningskraftige og kyniske i deres arbejde, men vi accepterer ikke, at de er kyniske og risikovillige i deres personlige og seksuelle liv.«

Offer for hævnporno?

For 30 år siden havde sporene af en affære formodentlig været afgrænset til fysiske breve eller et par papirbilleder. Men med digitaliseringen er privatlivet blevet offentligt, hvis man ikke passer på sig selv. Det forventer vi, at en mediechef gør: »Selv børn er bevidste om, at upassende billeder kan risikere at ende alle mulige forkerte steder,« siger mandeforsker Kenneth Reinicke, »Og når så en mediechef sender den slags billeder, bry-

der han med vores forestilling om, at en mand i magtposition i det mindste har sin affære med en form for værdighed. Vi forventer, at en leder afstår fra at sætte sig selv i en uværdig situation, hvor medarbejderne kan risikere at finde kompromitterende billeder af ham på nettet.« Det er interessant, at Kenneth Reinicke bruger vendingen »at sætte sig selv i en uværdig situation«. Så vidt vides har Michael Dyrby basalt set bare sendt private billeder og sms'er til en elskerinde, hun har videresendt billederne til eks-politiker Tommy Kamp, og Michael Dyrby går af, fordi han er bange for, at billederne vil blive misbrugt imod ham. Det fænomen har fået et navn: hævnporno. Kvinder – lige fra danske studerende til Hollywoodstjerner – har været udsat for, at deres private nøgenbilleder er blevet delt på nettet uden deres samtykke. I den situation har man omtalt kvinderne som ofre for hævnporno. Fortællingen om Michael Dyrby som offer har ikke rigtig gennemslagskraft. Kan magtfulde mænd aldrig få lov til at være ofre?

»Vi er nok kulturelt forhåndsindstillede i forhold til køn i den her situation,« siger filosofen Anders Fogh Jensen. »Vi har historisk set haft tendens til at se kvinden for os som den passive, svage part, der skal beskyttes mod pornografiske billeder, hvorimod vi har sværere ved at se manden som seksuelt forulempet. Vi ser ham som en udøvende part, der udlever sit begær gennem billeder.«

Slavemoralen sætter foden ned

I studiet af magtfulde menneskers tilbøjelighed til utroskab kom forskerne også frem til en anden væsentlig konklusion:

Kvinder finder generelt magtfulde mænd attraktive, magtfulde mænd har derfor sandsynligvis lettere adgang til seksuelt selskab.

»Der kan være noget potent i magt. Uanset hvordan magtfulde mænd ser ud, forestiller vi os, at de må være interessante, initiativtagende, chancetagende. Det kan godt virke seksuelt dragende,« siger Kenneth Reinicke.

Når folkedomstolen slår hårdt ned på magtfulde mænd med affærer, kan det også skyldes en grad af misundelse, Anders Fogh Jensen forklarer det med Nietzsches begreb slavemoral. Slaverne er de svage – i denne sammenhæng befolkningen – som ikke selv har samme adgang til affærer. I slavemoralen »bliver de svage til de stærke igennem moraliseringen og bebrejdelse«. De bilder de stærke og magtfulde mennesker ind, at de ikke selv ville bruge deres magt til egen vinding, såfremt de havde magt. Man skal holde måde med,« siger Anders Fogh Jensen. Det er nemmere at sige, at man vil holde måde med rigdom eller seksuelle eskapader, så længe ens egen adgang til den slags er forholdsvist begrænset. Anders Fogh Jensen tænkte også på slavemoralen, da Jørgen Leth blev dømt ved folkedomstolen, efter at han havde haft sex med kokkens datter på Haiti, »jeg tager kokkens datter, når jeg vil«, skrev Jørgen Leth. »Dengang råbte folk mildt talt, at han skulle udvise mådehold. Og det skulle han måske også, men måske var Jørgen Leth også bare en dygtig forfører, og mon ikke, at en del mennesker grundlæggende bebrejdede Jørgen Leth, at de ikke selv var Jørgen Leth?«

